



Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
відділення стаціонарного догляду для постійного
або тимчасового проживання комунальної установи
«Центр надання соціальних послуг»
Сокирянської міської ради**

03.06.2024

м. Чернівці, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 03.06.2024 групою НПМ здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Сокирянської міської ради (далі – відділення, заклад).

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Пітей-Маляр Аліна Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Решетілова Олена В'ячеславівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Комунальна установа «Центр надання соціальних послуг» Сокирянської міської ради знаходиться за адресою: вулиця Центральна, 1, місто Сокиряни, Дністровський район, Чернівецька область.

Відділення знаходиться за адресою: вулиця Небесної Сотні, будинок 55, село Романківці, Дністровського району, Чернівецька область, 60226.

Засновником комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Сокирянської міської ради є Сокирянська міська рада Дністровського району Чернівецької області (далі – міська рада).

Директор комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Сокирянської міської ради – Ірина Ісар.

Регламентує діяльність установи Положення про комунальну устанovu «Центр надання соціальних послуг» Сокирянської міської ради (далі – Положення), затверджене рішенням 27 сесії 8 скликання від 29.06.2023 № 130/28-23. Також рішенням 28 сесії VIII скликання від 29.06.2023 № 130/28-23 затверджено Положення про відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання Комунальної установи «Центр надання соціальних послуг» Сокирянської міської ради.

Відповідно до даних з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР) центр надає послуги за такими видами діяльності: 88.99 надання іншої соціальної допомоги без забезпечення проживання, н.в.і.у. (основний); 87.30 надання послуг догляду із забезпеченням проживання для осіб похилого віку та інвалідів; 88.10 надання соціальної допомоги без забезпечення проживання для осіб похилого віку та інвалідів; 01.46 розведення свиней.

Приміщення, в якому ведеться господарська діяльність з надання соціальних послуг є одноповерховим будинком, має вхідну зону, окрему

озеленену прибудинкову територію, яка облаштована різними об'єктами благоустрою для відпочинку і проведення дозвілля підопічних (фото 1-6).

У будівлі закладу встановлено пожежну сигналізацію. На кожному поверсі відділення розміщені плани евакуації та вогнегасники.

Потужність закладу становить 30 осіб. У закладі спільно проживають підопічні різної статі, яким відповідно до статті 23 Конвенції про права осіб з інвалідністю забезпечено «особисті взаємини на рівні з іншими». На день відвідування у відділенні перебувало 17 осіб, з них 10 жінок та 7 чоловіків. Ліжкових хворих підопічних у закладі немає.

У житлових приміщеннях відділення створені затишні умови для проживання. Кожна кімната обладнана відповідно до потреб підопічних: наявні ліжка, приліжкові столики та персональні засоби технічної реабілітації, організовано питний режим. Облаштовано окрему кімнату для дозвілля, у якій встановлено телевізор для колективного перегляду. Також наявний тренажер (фото 2). Підопічні забезпечені м'яким інвентарем в достатній кількості.

Підопічні охайно одягнуті та доглянуті. Проживають у кімнатах від двох до чотирьох осіб, також є кімнати, де проживає по одній особі, за їх особистим проханням. Мають можливість розпоряджатися власними пенсійними коштами для своїх потреб та мають можливість вийти у магазин, у разі необхідності, персонал відділення, у такому разі, супроводжує.

У відділенні організовано чотириразове харчування. Під час спілкування з підопічними нарікань на якість приготування страв не надходило.

Санітарні кімнати облаштовані з дотриманням норм ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (далі – ДБН В.2.2-40:2018) для зручного користування підопічними, що відносяться до маломобільних груп населення та особами похилого віку.

Первинну медичну допомогу підопічні отримують відповідно до декларацій, укладених з сімейним лікарем, згідно з Порядком вибору лікаря, який надає первинну медичну допомогу та форми декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, затвердженим наказом Міністерства охорони здоров'я України від 19.03.2018 № 503.

Лікарські засоби, які приймають підопічні, зберігаються у кабінеті медичної сестри на першому поверсі у шафі.

Під час відвідування опитані підопічні повідомили, що лікарські препарати, які вони приймають, медична сестра закладу розносить по палатах за графіком, відповідно до рекомендацій сімейного лікаря, а при необхідності надання медичної допомоги, персонал закладу зв'язується з комунальним некомерційним підприємством «Сокирянська лікарня» Сокирянської міської ради (далі – КНП «Сокирянська лікарня»). Медична допомога, медичні послуги та діагностичні обстеження надаються КНП «Сокирянська лікарня» у рамках програми медичних гарантій за електронним направленням сімейного лікаря або вузького спеціаліста.

Під час робочої зміни у закладі постійно знаходиться медична сестра та два працівники, з числа обслуговуючого персоналу, які надають допомогу по догляду за підопічними.

Працівниками проводиться належне прибирання в житлових кімнатах та приміщеннях загального користування. Забезпечується відповідний догляд за особами похилого віку: надається допомога у годуванні, здійсненні індивідуальних санітарно-гігієнічних процедур.

Під час відвідування відбулося конфіденційне спілкування з 10 підопічними та 3 працівниками закладу. Скарг на неналежне поведіння з боку персоналу та на умови проживання від підопічних не надходило.

Відвідування здійснювалось вперше.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України).

1. У ході відвідування встановлено, що у відділенні відсутні захисні споруди (укриття) та будь-які обладнані підвальні приміщення, які мають забезпечувати можливість безпечного перебування підопічних у разі повітряної тривоги, що не відповідає вимогам пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (далі – Державний стандарт), абзацу другому підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 та вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту».

2. Приміщення відділення оснащено вогнегасниками, однак суб'єктом господарювання порушено вимоги розділу II Загальні вимоги до експлуатації вогнегасників наказу Міністерства внутрішніх справ України від 15.01.2018 № 25 «Про затвердження правил експлуатації та типових норм належності вогнегасників», щодо проведення своєчасного огляду та технічного обслуговування вогнегасників (фото 7).

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 49 Конституції України, статті 32, 34 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні»).

3. У відділенні працюють сестри медичні, проте усупереч вимогам статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» заклад не отримував ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики (зокрема, сестринська справа) відповідно до якої має

здійснюватися надання медичної допомоги медичною сестрою, яка є працівником закладу.

4. У відділенні відсутні приймально-карантинне відділення та ізолятор, які повинні мати окремі палати на два ліжка, ванну з душем, санвузол (один унітаз та один умивальник). Зазначене порушує вимоги статті 21 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб».

5. Закладом не забезпечується належне спостереження за станом здоров'я та організацією надання медичної допомоги особам, у тому числі відповідно до призначень лікарів. Під час вивчення медичної документації виявлено, що огляди лікарем проходять формально: медичні картки містять записи тільки сімейного лікаря та рентгенолога. Записи сімейного лікаря однотипні. Профілактичний медичний огляд іншими вузькими спеціалістами, зокрема кардіологом, психіатром та іншими не призначався та не проводився. З медичної картки особи Д., яка є недієздатною внаслідок психічного захворювання виявлено, що огляд лікарем психіатром не проводився.

Під час відвідування не надано підтвердження про контроль за призначенням лікаря, до прикладу листка лікарських призначень, який передбачений наказом Міністерства охорони здоров'я України від 29.05.2013 № 435 «Про затвердження форм первинної облікової документації та інструкцій щодо їх заповнення, що використовуються у закладах охорони здоров'я, які надають амбулаторно-поліклінічну та стаціонарну допомогу населенню, незалежно від підпорядкування та форми власності».

Така практика свідчить про неналежну організацію спостереження за станом здоров'я осіб та надання медичних послуг, що порушує вимоги Державного стандарту.

6. На момент відвідування у закладі не вівся журнал реєстрації смерті, який передбачено наказом Міністерства соціальної політики України від 17.08.2017 № 1325 «Про затвердження форм документів, необхідних для надання соціальних послуг громадянам похилого віку, особам з інвалідністю та дітям з інвалідністю». Однак порушення усунуто під час написання звіту.

Порушення прав осіб похилого віку на отримання послуг стаціонарного та паліативного догляду відповідно до вимог законодавства (Закон України «Про соціальні послуги», Державний стандарт стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності).

7. Індивідуальний план надання соціальної послуги стаціонарного догляду ведеться без дотримання вимог Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198, а саме у графі «Надавач соціальної послуги» зазначено

прізвище та ініціали медичної сестри, натомість повинно бути зазначено установу, яка надає соціальні послуги стаціонарного догляду. А також графі «Ресурси» частково заповнюється, а «Виконавці» не заповнюється (фото 8).

Порушення прав осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення (стаття 9 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю, стаття 23 Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні»).

8. Під час вивчення документації, що міститься в особових справах підопічних виявлено, що у деяких справах індивідуальні програми реабілітації (далі – ІПР) відсутні та відповідно реабілітаційні заходи не здійснюються, що є порушенням Закону України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні», яким передбачено, що ІПР є обов'язковими для виконання установою, в якій перебуває особа з інвалідністю. Додатком 3 до Державного стандарту передбачено основні заходи, що складають зміст соціальної послуги стаціонарного догляду – надання реабілітаційних послуг відповідно до індивідуальних програм реабілітації і які передбачають: нагляд і допомогу під час проведення реабілітаційних заходів, у тому числі трудової реабілітації; сприяння в отриманні технічних та інших засобів реабілітації; навчання та вироблення практичних навичок самостійного користування технічними та іншими засобами реабілітації; сприяння в організації звернень до реабілітаційних установ з метою отримання реабілітаційних послуг; сприяння перегляду індивідуальних програм реабілітації.

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

Сокирянській міській раді:

1. забезпечити контроль за усуненням недоліків, викладених у звіті, та вжити заходів щодо забезпечення безпечних та комфортних умов проживання підопічних.

Комунальній установі «Центр надання соціальних послуг» Сокирянської міської ради:

1. Забезпечити облаштування укриття для комфортного перебування підопічних та персоналу.

2. Здійснити технічне обслуговування вогнегасників.

3. Отримати ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики (зокрема, сестринська справа).

4. Облаштувати приміщення для ізоляції новоприбулих осіб, з метою попередження поширення інфекційних захворювань на території закладу.

8. Оформити індивідуальні плани надання соціальної послуги підопічним, відповідно до вимог Державного стандарту.

5. Забезпечувати виконання соціальної послуги стаціонарного догляду – надання реабілітаційних послуг за потреби та у відповідності до додатка 3 Державного стандарту.

6. Забезпечити надання соціальної послуги підопічним – спостереження за станом здоров'я та організації надання медичної допомоги, у тому числі відповідно до призначень лікарів та у відповідності до додатка 3 Державного стандарту, зокрема:

6.1 організувати проведення періодичного медичного огляду вузькими спеціалістами отримувачів соціальної послуги;

6.2 забезпечити введення обліку виконання лікарських призначень.

Додатки: фотоматеріали на 3 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради
України з прав людини**



Аліна ПШЕЙ-МАЛЯР

Фотоматеріали

Фото 1



Фото 2



Фото 3

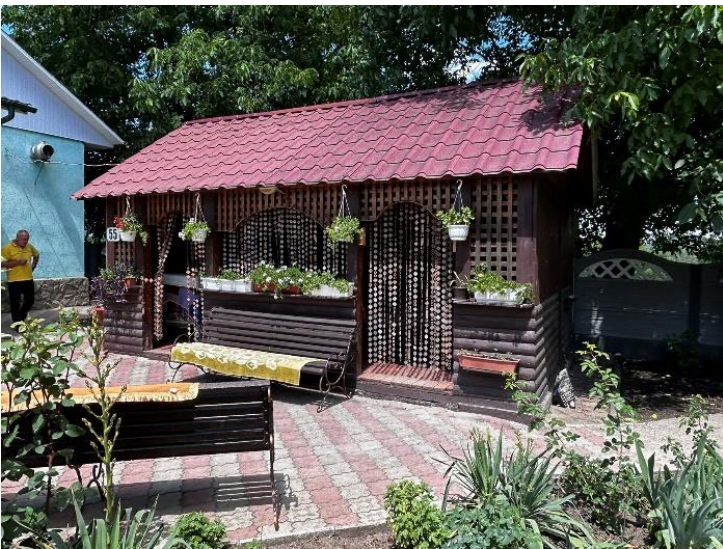
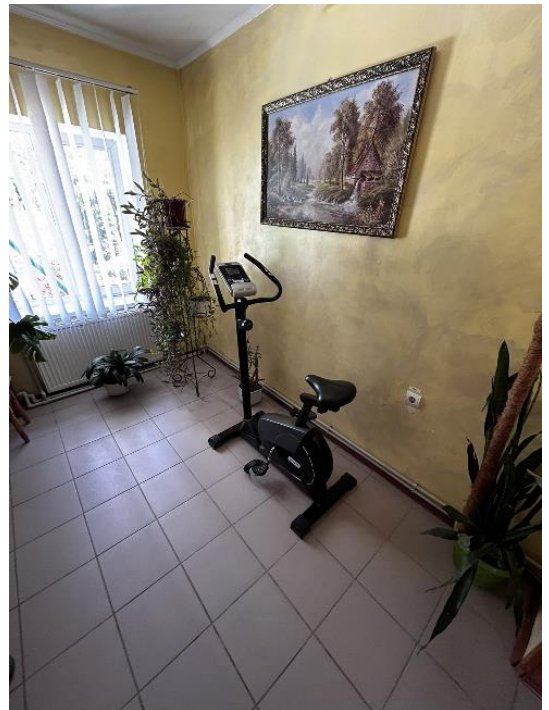


Фото 4



**Індивідуальний план
надання соціальної послуги стаціонарного догляду**

Інформація про отримувача соціальної послуги

Прізвище, ім'я, по-батькові: **Григорук**

Вік: **70 років**

Стать: **чоловік**

Сімейний стан: **одружений**

Мова спілкування: **українська**

Інвалідність, група: **-**

Ступінь індивідуальної потреби в наданні соціальної послуги стаціонарного догляду: **_____**

Додаткова інформація про отримувача соціальної послуги (за наявності):

Дата звернення: **10.07.19**

ПІБ надавача соціальної послуги: **Лекарь Н.М.**

Інформація щодо залучення інших фахівців: **-**

Основні заходи, що становлять зміст послуги стаціонарного догляду	Заходи, що становлять зміст соціальної послуги, відповідно до визначення потреб	Ресурси (обладнання, ТЗР, інвентар, матеріали) (зазначаються за потреби)	Періодичність і термін виконання	Виконавці
Забезпечення умов для стаціонарного перебування, харчування	Надання ліжко-місця з комунально-побутовими послугами в стаціонарних умовах		1440 постійно	
	Забезпечення одягом, взуттям, постільною білизною, м'яким інвентарем і столовим посудом		1440 постійно	
	Організація харчування (не менше ніж чотири-разове)		480 щоденно	
Допомога у дотриманні особистої гігієни, самообслуговуванні	Вмивання (допомога), обтирання, обмивання (допомога)		20 Щоденно	
	Купання (допомога)		60 1 раз на тиждень	
	Миття голови		30 1 раз на тиждень	
	Обрізання нігтів на руках або ногах (допомога)		30 1 раз на тиждень	
	Гоління (допомога)		20 1 раз на тиждень (за потреби)	
	Стрижка волосся		40 1 раз на місяць (за потреби)	
	Вдягання, роздягання (допомога)		20 щоденно (за потреби)	
	Зміна постільної білизни		20 1 раз на тиждень (за потреби)	
	Допомога у користуванні туалетом		20 щоденно (за потреби)	